

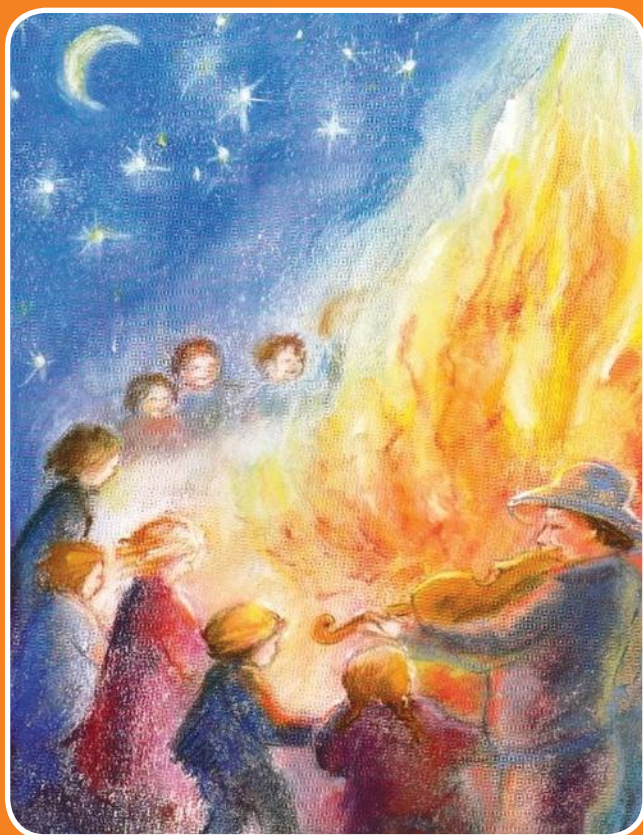
Bernard Lievegoed

Basisonderwijs

Vrijeschool

Het Sint Jansfeest Jaarfeestenboekje

Met Sint Jan draait het blad zich om...

EEN **IDEE** VAN DE JAARFEESTENGROEP
VAN DE BERNARD LIEVEGOED SCHOOL MAASTICHT
TEKST DOOR POMME TERMOND
SAMENGESTELD DOOR YMKE SNACKERS | **YMENZO**

Bernard Lievegoed

Basisonderwijs

Vrijeschool

Inhoudsopgave

Jaarfeestenboekje

WAAROM VIEREN WE SINT JAN?	4
Johannes de Doper	
Innerlijke bron	
Sint Jan als Midzomerfeest	
HET SINT JANSVUUR	6
SINT JANSACTIVITEITEN	6
Grote bellen blazen...	
Helikoptertje van karton en een stokje	
BOEKENTIPS	10
Schipper mag ik overvaren? van Juul van der Stok	
Vakantieboek van Anne en Peter thomassen	

WAAROM VIERN WE SINT JAN?

Om ons heen zien we de natuur zo uitbundig en rijk als in geen ander jaargetijde. Alle bladeren hebben zich vol ontplooid, bloemknoppen springen open, de eerste vruchten gaan komen. Het eenvoudige groene kleed van Moeder Aarde (het groene gras) tooit zich met een verscheidenheid aan pollen, aren en pluimen, die met een gouden was het groen versluieren.

Insecten zingen in de blauwe hemel, vogels fluiten dat het een lieve lust is. Een geweldige overvloed biedt ons de natuur. Ook wij voelen ons meegenomen in deze bonte, warme wereld. Wij willen naar buiten, de vakantie lokt.

Dan nadert de Midzomernacht, de nacht van 23 op 24 juni. De zon staat hoog aan de hemel en bereidt zich voor op de terugtocht. Nog één korte, lichte nacht en het keerpunt is gekomen.

Johannes de Doper

Johannes de Doper, Sint Jan, werd een half jaar eerder dan Jezus geboren, namelijk op 24 juni. Johannes was degene die de mensen maande tot inkeer te komen en hun houding te veranderen

omdat de komst van Christus nabij was. Hij doopte de mensen tot christen door onderdompeling in het water van de Jordaan. Verwijzend naar de komst van Christus sprak hij:

“Hij moet groeien, ik moet afnemen.”

Hij is de grote voorbereider geweest, die met zijn krachtig woord tot de mensen sprak, zodat er een wending in menselijke gedachten en ook in de tijdsgeest kon plaatsvinden. “Komt tot inkeer”, zo sprak Johannes. Je kunt niet altijd blijven groeien, bloeien en zorgeloos genieten. Er komt een moment dat deze krachten omgewend moeten worden, naar binnen gericht, teruggehouden dienen te worden. Wees niet te snel in je oordeel, laat de warmte je hoofd niet verhitten.

Innerlijke bron

Kortom, de Sint Janstijd is opletten geblazen; verlies jezelf niet.

Sint Jansdag was vroeger een algemeen erkende en goed onderhouden feestdag. In deze periode hadden de buitenmensen tijd om feest vieren. De avond ervoor werden 'Sint Jansplanten' geroid: Sint Janskruid, Artemisa, Verbene, Calcarie, Bijvoet, IJserkruid, Ridderspoor, allemaal planten met een bijzondere kracht. Hiervan werden Sint Janskronen gevlochten en boven de huisdeuren gehangen, als machtige tover- en liefdesmiddelen.

Vooraf het Sint Janskruid (Jaag-de-duivelkruid) zou boze geesten verdrijven.

Het zou behoeden tegen branden en allerlei kwalen, geplukt voor zonsopgang beschermde het tegen de bliksem, welke je rieten dak in lichterlaaie zou kunnen zetten.

Sint Jan als Midzomerfeest

Er is een oud gezegde dat luidt: "Met Sint Jan draait het blad zich om." Na deze dag treedt een langzame verandering op in de natuur. Ook in oude, heidense culturen werd omstreeks 24 juni een feest gevierd, het Midzomerfeest. Dan braken in de natuur alle magische krachten los. In de oude Keltische culturen probeerden de druïden tijdens

het Zomerzonnwendefeest iets van de wijsheid van de goden in zich op te nemen.

Het is het natuurgebeuren dat ons oproept tot een uitbundig feest. Het meegaan met de natuur naar buiten, die ons helemaal mee naar de kosmos neemt.

Wat een rijkdom aan prachtige oude wijsheden. Kennen we ze nog, herkennen we ze nog en willen we ze in onze snel verhardende wereld opnieuw beleefbaar maken?

Voor kinderen staan deze tradities, rituelen en beelden, die klare taal spreken tot hun gevoelswereld, heel dichtbij. Maar hoe zit dat met ons, volwassenen?

Wij kunnen niet meer putten uit allerlei krachten van vroeger, maar we kunnen ze wel met ons meenemen in gedachten en als actieve deelnemers het Sint Jansfeest tot een heerlijk zomerfeest maken.

HET SINT JANSVUUR

Op talloze plaatsen in Europa worden nog op 24 juni Sint Jansvuren ontstoken. Dit gebruik stamt uit voorchristelijke tijden.

Men kende aan het vuur een reinigende werking toe en ook de boze geesten konden erdoor worden verjaagd. Sprong men door de vlammen van het vuur, dan was dat om ongeluk en ziekten te overwinnen voor het komende jaar.

Om het Sint Jansvuur te ontsteken was haardvuur niet rein genoeg; men maakte vlammen door het wrijven van hout of het slaan op stenen. Acht dagen voor Sint Jan brandde men in Vlaanderen grote bossen stro langs de straten, zodat de paarden geen koliek zouden krijgen. Houtskool

van het Sint Jansvuur werd bewaard als middel tegen brand!

Rond Sint Jan schieten volgroeide bloemen en struiken vaak opnieuw weer uit: de zogenaamde “Sint Jansloten”.

Als je over het vuur sprong kreeg je geen buikpijn.

wanneer je een takje van het Sint Janskruid in je schoen legt, kun je de volgende dag de diertaal spreken.

SINT JANSACTIVITEITEN

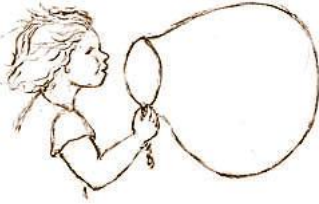
Grote bellen blazen...

Reuzenbellen van een goed sopje, en met het juiste gereedschap. Een leuke activiteit om lekker te experimenteren...
...en wat een mooie kleuren!

Wat heb je nodig voor het sop?

Om goede stevige bellen te krijgen is het belangrijk dat het zeepsop de juiste samenstelling heeft.

- 200 ml afwasmiddel. Gebruik de meest simpele: zonder citroengeur of ingrediënten voor zachte handen.
- 700 ml water. Het beste is zacht water, bijvoorbeeld regenwater of gedemineraliseerd water, deze is verkrijgbaar bij de drogist (door de aanwezigheid van kalk in het water spatten de bellen nl. sneller uit elkaar).
- 100 ml glycerine (drogist)
Eventueel een scheutje schenkstroop zoals maïsstroop om de bellen nog steviger te maken.

Als je deze hoeveelheid te klein vindt, gebruik dan een veelvoud hiervan in dezelfde verhouding.

roer de ingrediënten rustig door, tot een homogeen mengsel ontstaat, en laat het de hele nacht *zonder* deksel staan.

Wat heb je nodig voor het blaasgereedschap?

- IJzerdraad
- Kniptang
- Stevig tape of iets dergelijks voor het handvat
- 2 rietjes
- Dik katoendraad met een lengte van ongeveer 70 cm

Met het ijzerdraad maken we ringen en eventueel andere vormen. We draaien de uiteinden van het ijzerdraad tot een handvat. Maak kleine en grote exemplaren zodat de kinderen meer experimenteermogelijkheden hebben. Als we tape om het handvat wikkelen voorkomen we dat het ijzerdraad in onze handen prikt.

Voor een ander 'bellenblaasgereedschapje' halen we de katoendraad door 2 rietjes. De uiteinden van de draad knopen we aan elkaar vast.

Blazen maar...

- Giet het sop in een lage schaal, een pizzapan, of bijvoorbeeld een dienblad.
- Doop je bellenblaasring in het sop. En blazen maar...
- Als je de bel hebt geblazen gooi hem dan voorzichtig, zonder harde ruk, de lucht in.
- Als je de bel aanraakt met droge handen dan breekt hij, maar doop je je hand eerst (helemaal) in het sopje, dan kun je hem zelfs in de bel steken.
- Probeer eens met een rietje een bel in een bel te blazen...
- En je ontdekt vast andere leuke dingen...

Tips: Schep het schuim af en toe weg, want grote bellen breken hierdoor. Hoe langer een bel nat blijft des te langer blijft hij heel. Het bellen blazen gaat beter op wat vochtiger dagen dan op droge hete dagen. En in de schaduw (uit de wind) is beter dan in de zon.

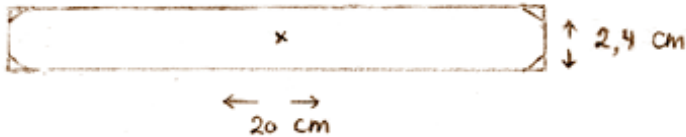
Het is af te raden om deze activiteit binnen te doen want het mengsel is moeilijk te verwijderen van bijvoorbeeld je gordijnen. Vermijd contact van het zeep met de ogen, om prikken te voorkomen. Gooi sop dat overblijft niet weg! Het wordt zelfs beter als je het langer laat staan! Veel plezier met de reuzenbellen...!

Helikoptertje van karton en een stokje

Zo simpel te maken, en wat een vliegcapaciteit!

Wat heb je nodig?

Om goede stevige bellen te krijgen is het belangrijk dat het zeepsop de juiste samenstelling heeft.

- Een stukje dun karton, zgn. bordkarton (0,8 mm). Als het karton te dik is, is het te zwaar. Als het te dun is, mist het de nodige stevigheid. Veel schoendozen hebben de juiste dikte.
- Een stokje van 6 mm dik
- Papiermesje of stanleymes
- Alleslijmer

Hoe te maken?

Voor een perfect resultaat is het belangrijk om je precies aan de maten te houden.

- Knip of snijd de propeller uit het bordkarton: 20 cm lang en 2,4 cm breed.
- Knip de hoekjes bij.
- Snijd met het papiermesje een kruisje van 6 mm in het midden van de propeller (hier wordt later het stokje doorheen gestoken, de flapjes geven wat houvast).

Neem de uiteinden van de propeller in beide handen en draai de linkerhand van je af, en je rechterhand naar je toe. Zo ontstaat er een slag in de propeller.

Geef het stokje dezelfde lengte als de propeller, dus 20 cm lang. (Belangrijk voor het juiste evenwicht tijdens het vliegen.) Een potlood werkt ook goed, maar de binnenstift gaat wel stuk door het vallen!

Steek het stokje door het gaatje, zorg dat de propeller loodrecht op het stokje zit (zoals op het linker plaatje hieronder), en zet het vast met een druppel lijm.

Goed laten drogen... en je helikopter is vliegklaar!

Lancering

Zet het helikoptertje (rechttop!) tussen de handen, en geef het een stevige draai door de handen langs elkaar te wrijven, zoals hierboven.

Belangrijk: ga hierbij wel de goede kant op: richting het deel van de propeller dat schuin omhoog staat!

Het zal heel mooi de lucht in gaan...

N.B. Voor linkshandigen is het misschien beter als alles andersom gedaan wordt: de slag in de propeller tegengesteld, en het lanceren in de andere draairichting.

Veel plezier ermee!

BOEKENTIPS

Schipper mag ik overvaren?

van Juul van der Stok

Een leuk idee uit het boek: een vijvertje aanleggen voor de seizoenentafel

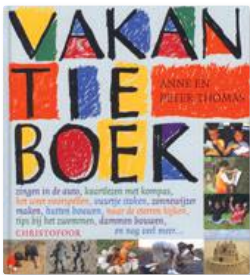
- Zet een kleine plantenschotel in een grotere en vul de tussenruimte met aarde op.
- Plant in de aarde wat mooie (on)kruidjes van buiten en strooi rondom het binnenste bakje sterrekersaad.
- Vul het kleine bakje met water en een paar stenen.

Rondom dit vijvertje gaat een rietkraag groeien van sterrekers omringd door struikgewas.

Per dag kan er een nieuw land-, water-, lucht-, of warmtediertje verschijnen, bijvoorbeeld een slakje, kikkertje, of eendenpaar, en in de takken boven de

vijver vogeltjes, bijen, vlinders, libellen. Het is elke ochtend opnieuw spannend voor de kinderen om in de vijvertuin iets nieuws te ontdekken.

Vakantieboek

Ideeën en tips voor een geslaagde vakantie, onderweg en thuis van Anne en Peter Thomasen

Een inspirerend kijk-, lees- en doeboek met ideeën, tips, achtergronden en adviezen voor een geslaagde vakantie. Heel praktisch is de uitgebreide informatie over de voorbereiding van de reis, mogelijke medische problemen, activiteiten aan het strand, in de bergen enzovoort.

Duidelijk, en voorzien van mooie illustraties, zijn de informatieve hoofdstukken (voor iets oudere kinderen) over het weer, de sterrenhemel, oriëntatie en kaartlezen.

ISBN 906238255X

